

Modvs Frvctvose Celebrandi Missam

**Giustinelli, Pietro
Belli, Domenico**

München, 1649

De Missis Votivis, Et Pro Defvntis. Ex Thesauro Sacrorum Rituum
Admodum Reuerendi P. D. Bartholomæi Gauanti, Congr. Cleric S. Pauli, &
Sac. Rituum Congregat. Consultoris.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55294](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55294)

DE MISSIS
VOTIVIS,
ET PRO DEFVN-
CTIS.

Ex Thesauro Sacrorum Rituum
Admodum Reuerendi P. D.
Bartholomaei Gauanti, Congr.
Cleric S. Pauli, & Sacr. Rituum
Congregat. Consultoris.

*Collectore Ioanne Petro
Casanova.*

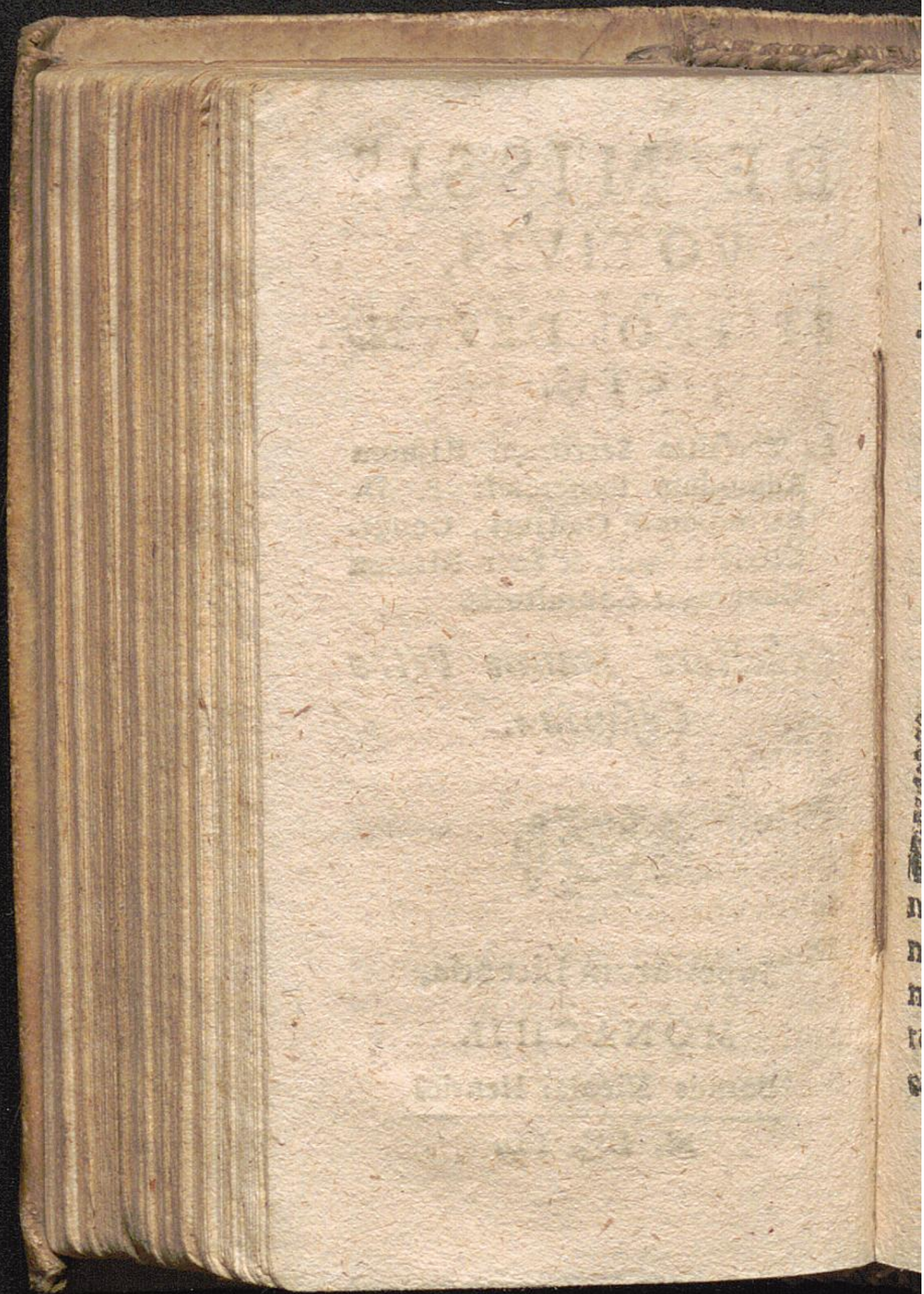

Superiorum Licentia.

MONACHII.

Formis Nicolai Henrichi

M. DC. II.

DE MISSIS
VOTIVIS.

*Communia Solemnibus, &
Privatis Votivis.*

I.

RSALM. Indica, &
Gloria Patri in In-
troitu, & ad Lavan-
do, dicuntur in om-
nibus votivis, etiam de Passio-
ne, & Cruce, tempore Passio-
nis, quia non sunt Missæ de
tempore, & discordant ab offi-
cio.

D 5 2. Glo-

2. Gloria in excelsis, nunquam dicitur, nisi in Missa Angelorum, & in Missa S. Mariæ in quocunque Sabbato, etiam Aduentus; non extra Sabbatum, licet sic tempus Paschale, vel infra Octauam: neque si Ecclesia, vel Altare sit sub nomine S. Mariæ; nisi adsit speciale privilegiū, quod Laurentianæ Edi fuit concessum. De Missa solemnī pro re graui dicemus infra.

3. Orationes plures dicuntur, & secunda de eo semper, de quo fit officium.

4. In votiuīs de Spiritu Sancto, tertia erit, A cunctis, quando ea dici solet pro tempore, non autem de B. Virgine loco illius.

5. In votivis B. MARIÆ, tertia erit de Spiritu Sancto, nisi præter Orationem de officio faciendâ sit commemoratio de Festo simplici, quo casu non est necessaria quarta de Spiritu Sancto.

6. In votivis de SS. Apostolis Petro & paulo, quando dicitur. A cunctis, eius loco dicitur oratio de B. Virg. Concede nos.

7. Credo non dicitur regulariter, neque infra Octavas,

8. Præfatio propria dicitur, si adest; aliter, vel de tempore, vel de Octava, vel Communis.

9. Infra Octavam Natiuitatis Domini dicitur Præfatio de Natiuitate, licet votiva Missa propriam habeat Præfationem.

10. Com-

10. Communicantes, dicitur, si votiua dicitur infra eas Octauas, quæ illud habent.

11. Vltimum Euangeliū semper est S. Ioannis, In principio.

12. Missa votiua de Sancto sumitur de eiusdem Festo, si habet propriam; alioquin de Comuni, sed habita ratione temporis Paschalis, seu non Paschalis.

13. Si exigatur de Assumptione, vel alio Festo B. Virginis dicatur Missa, vt in votiuis pro tempore, cum intentione cultus illius Festiuitatis, seu Misterij.

14. Si item de Rosario, quæ est prohibita (Dominicanis exceptis) dicatur, vt in votiuis B. Virginis, si verò ex Testamen-

stamento Defuncti oriatur obligatio, pro commutatione voluntatis adeatur Sacra Rituum Congregatio, quæ mutare solet in communem votivam. Idem fiat de Missa de Monte Carmelo, & similibus.

15. Introitus, & Orationum habeatur ratio, vt pro, Natiuita, & simili verbo, dicatur, Commemoratio, & taceantur item incongrua verba, Hodie, Huius diei, Hodierna die, &c.

16. Tempore Paschali adduntur in fine Introitus duo Alleluia, & in fine Offertorij, & Communionis additur Alleluia, vbi non habetur.

17. Prohibitæ sunt, ita vt nequeretineri queant, Missæ
de

de XV. Auxiliatoribus, de Patre æterno, de S. Gregorio, pro viuis, sub pœnis Librorum prohibitorum in Indice Librorum eorundem contentis.

18. Color votiuarum est idem, ac Fectorum. In Missa de Cruce, rubeus; in Missa, de Passione, violaceus.

19. Pro eligendo Summo Pontifice, rubeus.

20. Pro Creatione, Coronatione Papæ; Creatione, & Cōsecratione Episcopi, Alb.

21. Pro Missis ad tollendam schisma, &c. vsque ad Missam, Pro iter agentibus, inclusiue, color violaceus.

*Propria Votivatum solem-
nium.*

2. **Q**UANDO fit de FERIA
& non est resumenda
Missa Dominicæ præcedentis,
quæ fuerit impedita, neque
anticipanda Missa Dominicæ
sequentis, vt in Rubricis dici-
tur, cantari potest loco Missæ
Conuentualis de Officio, Mis-
sa votiuæ de Trinitate in Fer.
2. de Angelis, in Fer. 3. de A-
postolis Petro, & Paulo, Fer.
4. De Spiritu Sancto, vel de
Sanctissimo Sacramento, Fer.
Fer. 5. de Cruce, vel Passione,
Fer. 6. cum Præfationibus in
Cantu communi.

23. Excipiuntur Feriæ Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationū, & Vigiliarum. In his enim prædictæ Missæ non cantantur, loco Conuentalis Missæ,

24. In Sabbatis Adventus (extra Quatuor Tempora, & Vigiliam) dici potest Missa principalis de B. Virgine, cum Commemoratione Feriæ, & in ea dicitur, Gloria in excelsis.

25. Missa votiuæ solemnis pro re graui, vel publica Ecclesiæ causa, potest cantari etiam in Dominicis, & Festis non maioribus, cantata altera de die in Collegiatis.

26. Res autem grauis est, pro qua conuenit Episcopus cum

cum Clero, & populo Sacrae
Rituum Congreg. 19. Maij,
1607.

27. Publica causa dicitur
etiam, ob quam oratio fit so-
lemnis 40. Horarum per gy-
rum, & quando fiunt Comi-
tia Generalia, seu Prouincialia
Regularium pro electione of-
ficialium.

28. Et in his casibus dicun-
tur Gloria, vnica oratio, Cre-
do, & Præfatio in Cantu so-
lemni.

29. Si adhibentur paramen-
ta violacea, non dicitur Glo-
ria, neque Credo. Sac. Rituum
Congreg. 19. Maij 1607. ne-
que Præfatio in Cantu solem-
ni, sed vnica oratio.

E. 30. In

30. In Missa solemnī, Pro gratiarum actione, dicuntur duæ tantum orationes assignatæ in proprio loco.

31. Item duæ assignatæ in Missali cum Missa de Spiritu Sancto, ad postulandam gratiam eiusdem Spiritus Sancti.

32. Si infra Octavam Paschæ contingat cantari Missam votiuam, non dicitur, Graduale, licet illud dicatur in Missa de Die.

33. Extra casus prædictos num. 22. non potest à Canonicis pro Missa concordante cū Officio, seu votiuam assignatam diei, vt supra, cantari alia votiuam diuersa ab eo die, quia Canonici tenentur ad cantandam

dam Missam de Die, vel quasi de Die, eo modo, quo diximus, ut lucrentur distributiones, ex Decretis Sac. Rituum Congregat. 25. Iunij, 1611. 28. Ianuarij, 1612. 16. Ianuarij, 1617. 12. Iulij, 1628. Neque potest introduci consuetudo in contrarium ritum, ex eadem. 16. Ianuarij, 1627. Regulares autem non tenentur ad plures Missas cantandas; quia non sunt Ecclesie Collegiate, sed Conuentuales, ut probat Gauant. tom. 1. par. 3. tit. 11. num. 12.

34. Hora cantandi Missam votiuam solemniter, pro te

E 2 gra-

gravi cum Populi frequentia,
erit post Nonam.

35. Aliæ Missæ, de quibus
nu. 22. cantantur vti de die,
post Sextam.

*Propria votivorum priva-
tarum.*

36. **M**ISSAE quæcunque
votivæ, dici possunt,
quocunque die non est Domi-
nica, neque Duplex, sed ex ra-
tionabili causa.

37. Et consequenter dici
nō possunt in diebus, quibus
prohibetur Festum duplex, ex
Decreto Sacr. Rituum Con-
gregationis 28. Augusti, 1627.
hoc est, infra Octavas Epipha-
niæ, Paschæ, & Pentecostes;

In

In Vigilijs Natiuit. Domini, & Pentecostes, in Fer. 4. Cinerum, & in Hebdomada maiori.

38. Obligatus his diebus ad Missas votiuas, satisfacit, obediendo Rubricis; si minus in proximos dies non impediros transferri queant.

39. Causa rationabilis, de qua supra non ea est, vt Missa breuior celebretur; neque quodlibet arbitrium laicorū, sed voluntas defunctorum, necessitas, aut pietas Viuorum votiuas Missas postulantium, & eiusmodi.

40. Missa de B. Virgine potest dici etiā in omnibus Sabbatis aduentus, excepta Vigilia Natiuitatis, si accidat in Sabbato, vt supra dictum est.

41. In votiuis priuatis, Pro gratiarum actione, secunda Oratio erit de Officio, tertia pro gratiarum actione.

42. Idem fiat in Missa ad postulandam gratiam Spiritus Sancti.

43. Graduale cum Alleluia, dicitur etiam tempore Aduentus, licet illud omittatur in Missa de Feria.

44. In votina Conuersionis S. Pauli facienda est commemoratio S. Petri immediate post primam Orationem, ne vnquam separentur; & contra in votiuis Sancti Petri sit commemoratio S. Pauli, sed melius est, earum vice dicere votiuam, communem de eisdem Apostolis.

DE MISSIS DE REQUIEM.

*Communis Missa Solemnis. &
Privata.*

1. **P**SALMI præparationis ad
Missam congruentius o-
mittuntur.

2. Non dicitur Psal. Iudica.
Requiem æternam dona eis.
In tota Missa dicitur semper in
numero plurali.

3. Non signat se Sacerdos
in Introitu, sed faciat signum
Crucis super Librum.

4. Non dicitur Gloria in ex-
celsis.

5. Unica oratio dicitur in Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum, in die Dispositionis, & Tertio Septimo, Trigesimo & Anniversario Defuncti.

6. Nunquam nominatur dies quartus, quintus, sextus, nonus, & alij, intra Trigesimum, in oratione.

7. Quando plures dicuntur orationes; puta secundo loco, pro Patre, & Matre Sacerdotis, vel pro Benefactoribus ultima est, Fidelium, generalis pro omnibus.

8. Oratio pro Patre, & Matre Sacerdotis, non dicitur pro aliorum patre, &c. quando dicitur pro altero tantum, siue Patre, siue Matre; semper dicitur

icitur initio Collectæ: Qui nos Patrem, & Matrem honorare præcepisti.

9. Nulla dicitur Oratio pro viuis, neque etiam si sit communis viuis, & Defunctis.

10. In Tertio, Septimo, Trigesimo, & Anniuersario die Papæ, Cardinalis, Episcopi, & Sacerdotis, dicitur Oratio, quæ in die depositionis.

11. N. in orationibus exigit nomen proprium Defuncti, si est persona Nobilis, vel insignis, vel sit consuetudo nominandi omnes.

12. Epistola, & Euangelium sunt ad libitum celebrantis, vt dicitur in Rubric. Missalis; decet tamen ea dici, prout in Missali distributa.

E 5 13. Epi-

13. Epistola, & Euangelium primæ Missæ dicuntur in Missis pro Papa, Cardinali, Episcopo, & Prælati, etiam Regularium: secunda verò Missæ congruentius dicuntur in Missis pro Sacerdote inferioris ordinis.

14. Sequentia, dicitur semper, quando dicitur vnica oratio. In alijs Missis, vbi plures dicuntur, ad libitum ea recitatur.

15. Non petitur benedictio ante Euangelium.

16. Non osculatur celebrans librum, neque dicit: Per Euangelica, &c.

17. Non dicitur, Credo, non benedicitur aqua in Calicem fundenda, dicitur autem
tem.

tem Oratio, DEVS qui huma-
na, &c.

18. Ad Lauabo omittitur,
Gloria Patri; neque vice illius
dicitur Requiem, &c.

19. Præfatio semper com-
munis dicitur.

20. Ad Agnus DEI, dicitur
Doni eis Requiem, & tertio
additur, sempiternam, neque
pectus percutitur.

21. Omittitur prima Ora-
tio, Domine Iesu Christe, ne-
que datur Pax.

22. Dicitur in fine semper,
Requiescant in pace, licet pro
vno fiat officium Missæ.

23. Non datur benedictio
sed dicto Placeat, osculatioque
Altari, dicitur semper Euange-
lium S. Joannis.

24. Si

24. Si fiat communio Populi intra Missam, adhuc nulla datur illi benedictio.

25. Canticum, & Psalmus post Missam pro gratiarum actione dicuntur cum Gloria Patri, vt aliàs.

26. In die Cōmemorationis omnium Fidelium Defunctorum, sacrificia quæcunque debent applicari omnibus Defunctis, ex intentione Ecclesiæ; & consequenter cessant eodie omnes aliæ obligationes diei annexæ pro particulis Defunctis.

27. In Missis de Viuis commemoratio pro Defunctis penultimum semper habet locum, nempe, vel secundum, vel quartum, vel sextum.

28. Pro-

28. Prohibitæ sunt eæ Missæ,
quæ titulum habent S. Grego-
rij, pro Defunctis à Sacra Ri-
tuum Congreg. 8. Apr. 1628.

*Propria Missarum solemnium
pro Defunctis.*

29. **P**RI MA die mensis non
impedita festo nouem
Lectionum dicitur Missa prin-
cipalis cū tribus orationibus,
vt in quotidianis Defunct.

30. Si vero ea die occurrat
festum simplex, vel FERIA, quæ
propriam habet Missam, aut
resumenda sit Missa Domini-
cæ præcedentis, quæ fuit im-
pedita, & infra Hebdomadam
alius dies nō occurrat, in quo
resumi possit, aut anticipan-
da.

da sit Missa Dominicæ sequen-
tis ; in Ecclesijs Cathedralibus
& Collegiatis, dicantur duæ
Missæ, vna pro Defunctis, alia
de Festo simplici, vel Feria præ-
dicta ; sed (heu) negligitur
hæc Rubrica.

31. In Ecclesijs Regulariũ,
& aliorum, dicatur Missa de
die cum oratione, Fidelium.

32. Feria secunda cuiusque
Hebdomadæ, in qua officium
fit de Feria, Missa principalis
dici potest pro Defunctis, ut
in quotidianis Defunctorum,
omissa ea, quæ concordat cum
officio.

33. Si occurrat Anniversa-
rium, vel aliud officium pro
Defunctis in feria prædicta, &
pro Missa Conuentali dica-
tur

tur Missa generaliter pro Defunctis, cantantur eo casu duæ Missæ; altera, quæ dicitur quasi de Die pro Defunctis generaliter; altera pro Anniuersario, vel officio, &c.

34. Si eadem die occurrat Festum simplex, aut Feria propriam habens Missam, aut resumenda sit Missa Dominicæ præcedentis, aut anticipanda Missa Dominicæ sequentis, ut supra in Missa de Die fiat commemoratio, ut dictum est, pro Defunctis.

35. In Aduentu, Quadragesima, Tempore Paschali, nulla habetur ratio prædictæ diei primæ Mensis respectu Defunctorum.

46. In

36. In Quadragesima, & Tempore Paschali nulla habetur ratio prædictæ feriæ secundæ; in Aduentu habetur.

37. Quando per annum est officium nouem lectionum de Sancto, non dicitur Missa Conuentualis pro Defunctis (nisi in die depositionis Defuncti, & in Anniuersario pro Defunctis) neque pro eis fit commemoratio; idem fit in Quadragesima, & Tempore Paschali.

38. In die depositionis, & Anniuersario ita dici potest Missa Conuentualis, vt non omittatur tamen Missa de dedicatione cuius Canonici lucratur distributiones, ex Decreto
Sac.

Sac. Rituum Congregat. 25.
Iunij, 1611.

39. In Parasceue non potest
cantari Missa pro Defunctis.

40. In Sabbato Sancto po-
test, peractis officijs de die, &
ubi est mos sepeliendi Defun-
ctos cum Missa.

41. In die Paschæ non con-
uenit cantari Missam de Re-
quiem, sed differatur exequiæ
potius in sequentem diem, si
Missa requiritur.

42. In Dominicis, & Festis
de præcepto, præsentem corpo-
re, concedit Missam solemnem
Sacra Rituum Congregatio
23. Maij, 1603. & Rituale Ro-
mannum, tit. de Exequijs.

43. Non tamen in festis pri-
mæ classis, ex Rituali Roman.

F

44. Si

44. Si contingat Anniuer-
saria dies, Tertia, Septima, Tri-
gesima in die Festo, transfera-
tur Missa in sequentem, seu
melius (ne patiantur animæ)
in præcedentem diem.

45. Quod si agatur de muta-
tione longiori ad tempus,
seu perpetua, consulantur illi
qui possant ultimas commu-
tare voluntates.

46. Quandounque pro De-
functis solemniter celebratur,
dicitur vna tantum oratio, et-
iam extra diem Depositionis,
diem Tertium, Septimum,
Trigesimum, & Anniuersa-
rium: intellige, solemniter, id-
est, cum apparatu; ne pugnet
Rubrica contra Rubricam de
Missa solemnī pro prima die

mensis , aut Feria secundæ
Hebdomadæ , in qua tres dici
debent orationes.

47. Hora celebrandi Missam
solemnem Defunctorum est,
vel post Primam, vel post Lau-
des officij Defunctorum, vbi
dicuntur ea mane post Matu-
tinum diei, hoc est, ante Pri-
mam.

48. In die commemoratio-
nis omnium Defunctorum di-
citur post Nonam, cantata post
Tertiam altera de Octava.

49. In die depositionis, vel
Tertio, Septimo, Trigesimo,
aut Anniversario solemniter, cum
Populi concursu, potest dici
post Nonam.

50. Non incensatur Altare

nisi ad oblata, & post ea, & Altare, celebrans solus.

51. Subdiaconus non osculatur manum celebrantis; nec benedicitur, neque tenet patenam; sed ministrat celebranti cum incensat, & manus lauat, & incensat Sacramentum, cum eleuatur; neque defert librum osculandū celebranti.

52. Diaconus non petit benedictionem, nec osculatur celebrantis manum; non incensat librum, nec in fine Euangelij celebrantem.

53. Acolyti non portant luminaria ad Euangelium, neque thuribulum; tenent tamen, ut aliàs, medium Subdiaconum sustinentem librum Euangeliorum.

54. Nul-

54. Nullus è Ministris, cum aliquid Porrigunt celebranti, eius manum, aut rem osculatur.

55. In Choro genuflectunt omnes ad confessionem, ad orationes, & dicto per celebrantem, Sanctus, vsque ad Pax Domini; & ad orationes post communionem: in reliquis sedent, aut stant, vt in alijs Missis.

56. Candelæ distribuuntur Clero post Epistolam, & acceduntur ad Euangelium, ad elevationem Sacramenti, vsq; ad communionem inclusiue, & ad Absolutionem.

57. Sermo fit post Missam ante Absolutionem; & ante sermonem induitur celebrans.

pluviale ; & Ministri cum eo deponunt manipulos.

58. In Absolutione hæc notanda. Subdiaconus gesser Crucem, vt Crucifixus sibi terga semper vertat.

59. Sistat se inter lecticam, & portam Ecclesiæ, si lectica est inter Altare maius, & portam; si alibi, eandem proportionem seruet. Acolythy cum candelabris hinc inde.

60. Celebrans sistat se, vbi capite recto descenderit de Altari, inter Altare, & lecticam, aliquantum versus cornu Epistolæ, & propè ipsum à sinistris Diaconus, & Acolythy cū aqua benedicta, & incenso.

61. Incensum benedicitur,
&

& imponitur in thuribulum
circa finem Responsorij.

62. Ante quam aspergat, vel
incenset, celebrans cum Dia-
cono à dextris faciat reueren-
tiam Altari, vt in Missa; & item
Cruci Subdiaconi, dum cir-
cuit lecticam; celebrans qui-
dem capite tantum inclinato.
Diaconus autem flexo genu,
ter à dexteris, & ter à sinistris
aspergit, & incensat.

63. Diaconus tenet librum;
celebrans orat manibus iun-
ctis: & in fine facit manu dex-
tra signum Crucis super lecti-
cam, dicens: Requiem, &c.
Cantores dicunt: Requiescant
in pace: licet pro vno fiat Ab-
solutio.

*Propria Missarum privatarum
pro Defunctis.*

64 **C**ONVENIT, vt prima
die Mensis, vt supra,
fiat saltem commemoratio ge-
neralis pro Defunctis in Missa
de festo simplici, seu de Feria,
item in Ferijs secundis, respe-
ctiue.

65. Missæ de Requiem pri-
uatae quocunque die dici pos-
sunt, præterquam in Domini-
cis & Festis duplicibus, in qui-
bus neque præsentem corpore
dici debent.

66. Non possunt dici in die-
bus, quibus prohibetur fieri
officium Duplex de Sancto ex
Decreto Sac. Rituum Congre-
gat. 28. Augusti, 1627. hoc
est

est, infra Oct. Epiphaniæ, Pa-
schatis, & Pentecostes, in Fer.
4. Cinerum, in Hebdomada
maiori, in Vigilijs Natiuitatis
Domini, & Pentecostes.

67. Si Festum duplex cadat
in diem assignatum pro Alta-
ri privilegiato, & illud sit Fe-
stum de præcepto non potest
in eo Altari dici Missa de Re-
quiem Sac. Rituum Congre-
gat. 24. Aprilis, 1617.

68. In Festo duplici, non de
præcepto, celebrari aliquan-
do possunt Missæ de Requiem,
vt impleantur voluntates De-
functorum, Ead. 1. Septembr.
1617. 20. Junij, 1626, non ait,
ad arbitrium viuorum, neque
tolerancia fieri lex debet, aut

con.

consuetudo nimia contra leges Ecclesiasticas.

69. Potest pro Missa de Requiem dici Missa de Sancto, vel de Feria currente, quando maiori deuotione afficimur in his Missis; & multo magis, si Rubricæ obessent, quibus est magis obediendum. Probat Gauant. fusè tom. I. par. 3. tit. 12. num. 20. seqq.

70. Missæ triginta S. Gregorij non sunt prohibitæ, Sac. Rituum Congreg. 28. Octobris, 1628.

71. Dici debent hoc modo ex eodem S. Gregor. 4. Dialog. cap. 55. nimirum, per triginta dies continuos: ab vno, siue à pluribus, successiuè Sacerdotibus: recitata Missa, quæ

occurrit, vel de Requiem, juxta Rubricas Missalis: cum applicatione sacrificij animæ illi, pro qua dicuntur.

2. Si intra hos triginta dies occurrat Parasceue cum Sabb. Sancto, imo etiam Feria V. in Cœna Domini: non tamen dicuntur triginta dies discontinuari, quia Ecclesia prohibet celebrationem Missæ duobus primis prædictis diebus; & in Feria V. Cœnæ jubet cõmunionem Sacerdotum in vnicâ Missa solemni. Qui verò celebrant in Feria V. & Sabbato prædictis possunt continuare triginta dies; omisso die Parasceues, in quo non propriè fit sacrificium.

3. Si

73. Si dicantur xxx. Missæ vno die, vel pluribus discontinuatis diebus, proderunt quidem; sed nē ex institutione S. Gregorij, de qua in Dialogis loco citato.

74. Et eodem modo, si intra xxx. Missas eas enumeres, quas ter in die natiuitatis Domini celebrabis. Sufficit enim, vt eo die vnā Missam, titulo Missarum S. Gregorij, pro Defuncto facias; alias duas, pro quibus volueris. Fufius hæc Gauantus in Tomo primo Thesauri Sacrorum Rituum.

F I N I S.